

అథ సంకల్పః

అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య వద్మావతీజానేః
శ్రీవేంకటేశ్వరపరబ్రహ్మణః రూపాంతరభూతస్య శ్రీరామచంద్రప్రభోః
దాసస్య కార్యనిర్వాహకస్య చ శ్రీమదాంజనేయస్వామినః ప్రసాదేన ఆస్మిన్
సర్వజగదుపద్రవకాలే ప్రపంచశాంత్యర్థం, అపి చ కరోనా నామక
నూతనవ్యాధి-ప్రభావజనితానాం నానావిధానాం సామాజిక-ఆర్థిక-
రాజకీయాది సర్వోపద్రవాణాం నివారణాయ తిరుమల తిరుపతి
దేవస్థానేన నిరుహ్యమాణానాం జపహెలూమపారాయణప్రవచనాది-
రూపాణాం నానావిధానాం వేదోక్తకార్యక్రమాణాం, అపి చ సామాజిక-
వైద్యకీయ-ఆర్థికసహాయాదిరూపాణాం బహుప్రకారాణాం సేవా-
కార్యక్రమాణాం చ ఇతోధిక వీర్యవత్తాసిద్ధ్యర్థం పూర్వోక్త తత్తత్సేవా-
రూపకర్తృకాణాం తన్నిర్వాహకాణాం తత్పురిపోషకాణాం చ సర్వేషాం
శ్రీవేంకటేశ్వరానుగ్రహేణ ఇతోధిక శుభసంపత్సమృద్ధ్యర్థం, అపి చ
తత్తత్సేవాకార్యక్రమ ద్వారా సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య భారతదేశస్య
ఉత్తరోత్తర శుభసంపత్సమృద్ధ్యర్థం, భారతదేశస్య శత్రుదురాక్రమణ
ఆర్థికమాంద్యప్రజాకల్లోలాది సర్వపీడానివృత్త్యర్థం, విశేషతః ఏతాదృశ
జగత్కళ్యాణకరకార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య శ్రీమత్తిరుమల తిరుపతి
దేవస్థానస్య ఇతోధిక సర్వతోముఖాభివృద్ధిసిద్ధ్యర్థం, ఇతోధిక
హనుత్రప్రసాదసిద్ధ్యర్థం చ అక్షరలక్షాత్మక శ్రీరామ-సీతా-హనుమన్మంత్ర-
జపతద్దశాంశతర్పణహెలూమపూర్వకం “రాఘవో విజయం దద్యాన్మమ
సీతాపతిః ప్రభుః” ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత కటపయాదిసంఖ్యా-
శాస్త్రానుసారం తత్తత్సర్గసంఖ్యాపారాయణహెలూమవిధానేన వాల్మీకి-
రామాయణాంతర్గత శ్రీమత్సుందరకాండ అనుష్ఠానయజ్ఞం
ఆచార్యముఖేన అన్యోన్యసాహాయ్యేన లోకకళ్యాణార్థం కరిష్యామః.

శ్రీ శిష్యార్థానంద

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేదసే !
రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః !! 1 !!

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం !
రామాయణమహామాలారత్నం వందే నిలాత్మజమ్ !! 2 !!

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ !
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ !! 3 !!

శ్రీ హనుమానే నమః

***

**అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికాండే శ్రీమత్సుందరకాండే
అష్టాత్రింశః సర్గః**

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !
భో దశాస్యాస్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

తతః స కపిశార్దూలస్తేన వాక్యేన హర్షితః ।
సీతామువాచ తచ్ఛ్రుత్వా వాక్యం వాక్యవిశారదః ॥ 38.1 ॥ (2 సార్లు)
యుక్తరూపం త్వయా దేవి భాషితం శుభదర్శనే ।
సదృశం స్త్రీస్వభావస్య సాధ్వీనాం వినయస్య చ ॥ 38.2 ॥
స్త్రీత్వం న తు సమర్థం హి సాగరం వ్యతివర్తితుమ్ ।
మామధిష్ఠాయ విస్తీర్ణం శతయోజనమాయతమ్ ॥ 38.3 ॥

ద్వితీయం కారణం యచ్ఛ బ్రవీషి వినయాన్వితే ।
రామాదన్యస్య నార్థామి సంస్పర్శమితి జానకి ॥ 38.4 ॥
ఏతత్తే దేవి సదృశం పత్న్యాస్తస్య మహాత్మనః ।
కా హ్యన్యా త్వామృతే దేవి బ్రూయాద్వచనమీదృశమ్ ॥ 38.5 ॥
శ్రోష్యతే చైవ కాకుత్స్థః సర్వం నిరవశేషతః ।
చేష్టితం యత్త్వయా దేవి భాషితం మమ చాగ్రతః ॥ 38.6 ॥
కారణైర్బహుభిర్దేవి రామప్రియచిక్రీర్షయా ।
స్నేహాప్రస్కన్నమనసా మయైతత్ సముదీరితమ్ ॥ 38.7 ॥
లఙ్కాయా దుష్ప్రవేశత్వాద్ దుస్తరత్వాన్మహోదధేః ।
సామర్థ్యాదాత్మనశ్చైవ మయైతత్ సముదీరితమ్ ॥ 38.8 ॥
ఇచ్ఛామి త్వాం సమానేతుమద్యైవ రఘుబన్ధనా ।
గురుస్నేహేన భక్త్యా చ నాన్యథైతదుదాహృతమ్ ॥ 38.9 ॥
యది నోత్సహసే యాతుం మయా సార్థమన్నితే ।
అభిజ్ఞానం ప్రయచ్ఛ త్వం జానీయాద్రాఘవో హి తత్ ॥ 38.10 ॥
ఏవముక్తా హనుమతా సీతా సురసుతోపమా ।
ఉవాచ వచనం మన్దం బాష్పప్రగ్రథితాక్షరమ్ ॥ 38.11 ॥
ఇదం శ్రేష్ఠమభిజ్ఞానం బ్రూయాస్త్యం తు మమ ప్రియమ్ ।
శైలస్య చిత్రకూటస్య పాదే పూర్వోత్తరే పురా ॥ 38.12 ॥
తాపసాశ్రమవాసిన్యాః ప్రాజ్యమూలఫలోదకే ।
స్మిన్ సిద్ధాశ్రమే దేశే మన్దాకిన్యా హ్యదూరతః ॥ 38.13 ॥

తస్యోపవనషణ్డేషు నానాపుష్పసుగన్దిషు ।
 విహృత్య సలిలక్లిన్నా తవాజ్కే సముపావిశమ్ ॥ 38.14 ॥
 తతో మాంససమాయుక్తో వాయసః పర్యతుణ్డయత్ ।
 తమహం లోష్టముద్యమ్య వారయామి స్మ వాయసమ్ ॥ 38.15 ॥
 దారయన్ స చ మాం కాకస్తత్రైవ పరిలీయతే ।
 న చాప్యపారమన్మాంసాద్భక్షార్థీ బలిభోజనః ॥ 38.16 ॥
 ఉత్కర్షన్వ్యాం చ రశనాం క్రుద్ధాయాం మయి పక్షిణీ ।
 ప్రస్యమానే చ వసనే తతో దృష్ట్వా త్వయా హ్యహమ్ ॥ 38.17 ॥
 త్వయాఽపహసితా చాహం క్రుద్ధా సంలజ్జితా తదా ।
 భక్షగృధ్రేన కాకేన దారితా త్వాముపాగతా ॥ 38.18 ॥
 ఆసీనస్య చ తే శ్రాంతా పునరుత్పజ్గమావిశమ్ ।
 క్రుద్ధ్యన్తి చ ప్రహృష్టేన త్వయాఽహం పరిసాన్వితా ॥ 38.19 ॥
 బాష్పపూర్ణముఖీ మన్దం చక్షుషీ పరిమార్జతీ ।
 లక్షితాఽహం త్వయా నాథ వాయసేన ప్రకోపితా ॥ 38.20 ॥
 పరిశ్రమాత్ ప్రసుప్తా చ రాఘవాజ్కేఽప్యహం చిరమ్ ।
 పర్యాయేణ ప్రసుప్తశ్చ మమాజ్కే భరతాగ్రజః ॥
 స తత్ర పునరేవాథ వాయసః సముపాగమత్ ॥ 38.21 ॥
 తతః సుప్తప్రబుద్ధాం మాం రామస్యాఙ్కాత్ సముత్థితామ్ ।
 వాయసః సహసాఽగమ్య విదదార స్తనాన్తరే ॥ 38.22 ॥
 పునః పునరథోత్పత్య విదదార స మాం భృశమ్ ।
 తతః సముక్షితో రామో ముక్తైః శోణితబిన్దుభిః ॥ 38.23 ॥

వాయసేన తతస్మైన బలవత్క్లిశ్యమానయా ।
 స మయా బోధితః శ్రీమాన్ సుఖసుప్తః పరన్తపః ॥ 38.24 ॥
 స మాం దృష్ట్వా మహాబాహుర్వితున్నాం స్తనయోస్తదా ।
 ఆశీవిష ఇవ క్రుద్ధః శ్వసన్ వాక్యమభాషత ॥ 38.25 ॥
 కేన తే నాగనాసోరు విక్షతం వై స్తనాన్తరమ్ ।
 కః క్రీడతి సరోషేణ పశ్చవక్త్రేణ భోగినా ॥ 38.26 ॥
 వీక్షమాణస్తతస్తం వై వాయసం సముదైక్షత ।
 నఖైః సరుధిరైస్త్విక్షైర్మామేవాభిముఖం స్థితమ్ ॥ 38.27 ॥
 పుత్రః కిల స శక్రస్య వాయసః పతతాం వరః ।
 ధరాన్తరగతః శీఘ్రం పవనస్య గతౌ సమః ॥ 38.28 ॥
 తతస్తస్మిన్ మహాబాహుః కోపసంవర్తితేక్షణః
 వాయసే కృతవాన్ క్రూరాం మతిం మతిమతాం వరః ॥ 38.29 ॥
 స దర్భం సంస్తరాద్ గృహ్య బ్రాహ్మీణాస్త్రేణ యోజయత్ ।
 స దీప్త ఇవ కాలాగ్నిర్జ్వాలాభిముఖో ద్విజమ్ ॥ 38.30 ॥
 స తం ప్రదీప్తం చిక్షేప దర్భం తం వాయసం ప్రతి ।
 తతస్తం వాయసం దర్భః సోఽమృరేఽనుజగామ హ ॥ 38.31 ॥
 అనుస్పృష్టస్తదా కాకో జగామ వివిధాం గతిమ్ ।
 లోకకామ ఇమం లోకం సర్వం వై విచచార హ ॥ 38.32 ॥
 స పిత్రా చ పరిత్యక్తః సురైశ్చ సమహర్షిభిః ।
 త్రీన్లోకాన్ సంపరిక్రమ్య తమేవ శరణం గతః ॥ 38.33 ॥

స తం నిపతితం భూమౌ శరణ్యః శరణాగతమ్ ।
 వధార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయా పర్యపాలయత్ ॥ 38.34 ॥
 న శర్మ లబ్ధ్యా లోకేషు తమేవ శరణం గతః ॥ 38.35 ॥
 పరిద్యూనం విషణ్ణం చ తమాయాన్తమబ్రవీత్ ।
 మోఘం కర్తుం న శక్యం తు బ్రాహ్మమస్త్రం తదుచ్యతామ్ ॥ 38.36 ॥
 హినస్తు దక్షిణాక్షి త్వచ్చర ఇత్యథ సోఽబ్రవీత్ ।
 తతస్తస్యాక్షి కాకస్య హినస్తిస్మ స దక్షిణమ్ ।
 దత్త్వా స దక్షిణం నేత్రం ప్రాణేభ్యః పరిరక్షితః ॥ 38.37 ॥
 స రామాయ నమస్కృత్వా రాజ్ఞే దశరథాయ చ ।
 విస్మృష్టస్తేన వీరేణ ప్రతిపేదే స్వమాలయమ్ ॥ 38.38 ॥
 మత్కృతే కాకమాతే తు బ్రహ్మస్త్రం సముదీరితమ్ ।
 కస్మాద్యో మాం హరత్ప్రత్యః క్షమసే తం మహీపతే ॥ 38.39 ॥
 స కురుస్వ మహోత్సాహః కృపాం మయి నరర్షభ ।
 త్వయా నాథవతీ నాథ హ్యనాథా ఇవ దృశ్యతే ॥ 38.40 ॥
 ఆన్యశంస్యం పరో ధర్మస్త్వత్ ఏవ మయా శ్రుతః ।
 జానామి త్వాం మహావీర్యం మహోత్సాహం మహాబలమ్ ॥ 38.41 ॥
 అపారపారమక్షోభ్యం గాంధీర్యాత్ సాగరోపమమ్ ।
 భర్తారం ససముద్రాయా ధరణ్యా వాసవోపమమ్ ॥ 38.42 ॥
 ఏవమస్త్రవిదాం శ్రేష్ఠః సత్యవాన్ బలవానపి ।
 కిమర్థమస్త్రం రక్షస్సు న యోజయతి రాఘవః ॥ 38.43 ॥
 న నాగా నాపి గన్ధర్వా నాసురా న మరుద్గణాః ।
 రామస్య సమరే వేగం శక్తాః ప్రతిసమాధితుమ్ ॥ 38.44 ॥

తస్య వీర్యవతః కశ్చిద్ యద్యస్తి మయి సంభ్రమః ।
 కిమర్థం న శరైస్తేక్షణైః క్షయం నయతి రాక్షసాన్ ॥ 38.45 ॥
 భ్రాతురాదేశమాదాయ లక్ష్మణో వా పరస్తపః ।
 కస్య హేతోర్న మాం వీరః పరిత్రాతి మహాబలః ॥ 38.46 ॥
 యది తౌ పురుషవ్యాఘ్రౌ వాయ్వగ్నిసమతేజసా ।
 సురాణామపి దుర్ధర్షౌ కిమర్థం మాముపేక్షతః ॥ 38.47 ॥
 మమైవ దుస్కృతం కించిన్మహదస్తి న సంశయః ।
 సమర్థాపి తౌ యన్మాం నావేక్షేతే పరస్తపా ॥ 38.48 ॥
 వైదేహ్యో వచనం శ్రుత్వా కరుణం సాశ్రుభాషితమ్ ।
 అథాబ్రవీన్మహాతేజా హనూమాన్ మారుతాత్మజః ॥ 38.49 ॥
 త్వచ్ఛోకవిముఖో రామో దేవి సత్యేన మే శపే ।
 రామే దుఃఖాభిపన్నే చ లక్ష్మణాః పరితప్యతే ॥ 38.50 ॥
 కథంచిద్భవతీ దృష్టా న కాలః పరిశోచితుమ్ ॥ 38.51 ॥
 ఇమం ముహూర్తం దుఃఖానాం ద్రక్ష్యస్యస్తమనిన్దితే ।
 తావుభౌ పురుషవ్యాఘ్రౌ రాజపుత్రౌ మహాబలౌ ॥ 38.52 ॥
 త్వద్దర్శనకృతోత్సాహౌ లజ్కాం భస్మీకరిష్యతః ॥ 38.53 ॥
 హత్వా చ సమరే క్రూరం రావణం సహబాన్ధవమ్ ।
 రాఘవస్త్వాం విశాలాక్షి నేష్యతి స్వాం పురీం ప్రతి ।
 బ్రూహి యద్రాఘవో వాచ్యో లక్ష్మణాశ్చ మహాబలః ॥ 38.54 ॥
 సుగ్రీవో వాఽపి తేజస్వీ హరయోఽపి సమాగతాః ।
 ఇత్యుక్తవతి తస్మింశ్చ సీతా సురసుతోపమా ॥
 ఉవాచ శోకసన్తప్తా హనుమన్తం ప్లవంగ్గమమ్ ॥ 38.55 ॥

కౌసల్యా లోకభర్తారం సుషువే యం మనస్వినీ ।
 తం మమార్థే సుఖం పృచ్ఛ శిరసా చాభివాదయ ॥ 38.56 ॥
 ప్రజశ్చ సర్వరత్నాని ప్రియా యాశ్చ వరాఙ్గనాః ।
 ఐశ్వర్యం చ విశాలాయాం పృథివ్యామపి దుర్లభమ్ ॥ 38.57 ॥
 పితరం మాతరం చైవ సంమాన్యాభిప్రసాద్య చ ।
 అనుప్రవ్రజితో రామం సుమిత్రా యేన సుప్రజాః ॥ 38.58 ॥
 ఆనుకూల్యేన ధర్మాత్మా త్యక్త్వా సుఖమనుత్తమమ్ ।
 అనుగచ్ఛతి కాకుత్స్థం భ్రాతరం పాలయన్ వనే ॥ 38.59 ॥
 సింహస్కన్ధో మహాబాహుర్మనస్వీ ప్రియదర్శనః ।
 పితృవద్వర్తతే రామే మాతృవన్మాం సమాచరన్ ॥ 38.60 ॥
 హ్రీయమాణాం తదా వీరో న తు మాం వేద లక్ష్మణః ॥ 38.61 ॥
 వృద్ధోపసేవీ లక్ష్మీవాన్ శక్తో న బహు భాషితా ।
 రాజపుత్రః ప్రియః శ్రేష్ఠః సదృశః శ్వశురస్య మే ॥ 38.62 ॥
 మమ ప్రియతరో నిత్యం భ్రాతా రామస్య లక్ష్మణః ।
 నియుక్తో ధురి యస్యాం తు తాముద్వహతి వీర్యవాన్ ॥ 38.63 ॥
 యం దృష్ట్వా రాఘవో నైవ వృత్తమార్యమనుస్మరేత్ ।
 స మమార్థాయ కుశలం వక్తవ్యో వచనాన్మమ ।
 మృదుర్నిత్యం శుచిర్దక్షః ప్రియో రామస్య లక్ష్మణః ॥ 38.64 ॥
 యథా హి వానరశ్రేష్ఠ దుఃఖక్షయకరో భవేత్ ।
 త్వమస్మిన్ కార్యనిర్వోగే ప్రమాణం హరిసత్తమ ॥ 38.65 ॥
 రాఘవస్త్వత్సమారమ్భాన్మయి యత్నపరో భవేత్ ॥ 38.66 ॥

ఇదం బ్రూయాశ్చ మే నాథం శూరం రామం పునః పునః ।
 జీవితం ధారయిష్యామి మాసం దశరథాత్మజ ॥ 38.67 ॥
 ఊర్ధ్వం మాసాన్న జీవేయం సత్యేనాహం బ్రవీమి తే ।
 రావణేనోపరుద్ధాం మాం నికృత్యా పాపకర్మణా ॥ 38.68 ॥
 త్రాతుమర్హసి వీర త్వం పాతాలాదివ కౌశికీమ్ ।
 తతో వస్త్రగతం ముక్త్యా దివ్యం చూడామణిం శుభమ్ ।
 ప్రదేయో రాఘవాయేతి సీతా హనుమతే దదౌ ॥ 38.69 ॥
 ప్రతిగృహ్య తతో వీరో మణిరత్నమనుత్తమమ్ ।
 అబ్జుల్యా యోజయామాస న హ్యస్య ప్రాభవద్భుజః ॥ 38.70 ॥
 మణిరత్నం కపివరః ప్రతిగృహ్యోభివాద్య చ ।
 సీతాం ప్రదక్షిణం కృత్వా ప్రణతః పార్శ్వతః స్థితః ॥ 38.71 ॥
 హర్షేణ మహతా యుక్తః సీతాదర్శనజేన సః ।
 హృదయేన గతో రామం శరీరేణ తు విస్థితః ॥ 38.72 ॥
 మణివరముపగృహ్య తం మహార్హం
 జనకన్యసాత్మజయా ధృతం ప్రభావాత్ ।
 గిరిరివ పవనావధూతముక్తః
 సుఖితమనాః ప్రతిసంక్రమం ప్రపేదే ॥ 38.73 ॥ (2 సార్లు)
 రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యసోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!
ఇత్యార్షే శ్రీ రామాయణే అదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే
అష్టాతింశః సర్గః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే

ఏకోనచత్వారింశః సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్యపోత్తమ !

భో దశస్యాస్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

మణిం దత్త్వా తతః సీతా హనూమస్తమథాబ్రవీత్ |
అభిజ్ఞానమభిజ్ఞాతమేతద్రామస్య తత్త్వతః || 39.1 || (2 సార్లు)
మణిం తు దృష్ట్వా రామో వై త్రయాణాం సంస్మరిష్యతి |
వీరో జనన్యా మమ చ రాజ్ఞో దశరథస్య చ || 39.2 ||
స భూయస్త్వం సముత్సాహే చోదితో హరిసత్తమ |
అస్మిన్ కార్యసమారమ్భే ప్రచింతయ యదుత్తరమ్ || 39.3 ||
త్వమస్మిన్ కార్యనిర్యోగే ప్రమాణం హరిసత్తమ |
హనూమాన్ యత్నమాస్థాయ దుఃఖక్షయకరో భవ |
తస్య చింతయతో యత్నో దుఃఖక్షయకరో భవేత్ || 39.4 ||
స తథేతి ప్రతిజ్ఞాయ మారుతిర్భీమవిక్రమః |
శిరసాఽఽ వన్త్య వైదేహీం గమనాయోపచక్రమే || 39.5 ||
జ్ఞాత్వా సంప్రస్థితం దేవీ వానరం మారుతాత్మజమ్ |
బాష్పగద్గదయా వాచా మైథిలీ వాక్యమబ్రవీత్ || 39.6 ||
కుశలం హనూమన్ బ్రూయాః సహితౌ రామలక్ష్మణౌ || 39.7 ||
సుగ్రీవం చ సహామాత్యం వృద్ధాన్ సర్వాంశ్చ వానరాన్ |
బ్రూయాస్త్వం వానరశ్రేష్ఠ కుశలం ధర్మసంహితమ్ || 39.8 ||
యథా స చ మహాబాహుర్మాం తారయతి రాఘవః |
అస్మాద్దుఃఖామ్బుసంరోధాత్త్వం సమాధాతుమర్హసి || 39.9 ||

జీవన్తిం మాం యథా రామః సమ్భావయతి కీర్తిమాన్ |
తత్తథా హనూమన్ వాచ్యం వాచా ధర్మమవాప్నుహి || 39.10 ||
నిత్యముత్సాహాయుక్తాశ్చ వాచః శ్రుత్వా త్వయేరితాః |
వర్దిష్యతే దాశరథేః పౌరుషం మదవాస్తయే || 39.11 ||
మత్సన్దేశయుతా వాచస్త్వత్తః శ్రుత్వైవ రాఘవః |
పరాక్రమవిధిం వీరో విధివత్ సంవిధాస్యతి || 39.12 ||
సీతాయా వచనం శ్రుత్వా హనూమాన్ మారుతాత్మజః |
శిరస్యజ్ఞలిమాధాయ వాక్యముత్తరమబ్రవీత్ || 39.13 ||
క్షిప్రమేష్యతి కాకుత్స్థో హర్యక్షప్రవరైర్వృతః |
యస్తే యుధి విజిత్యారీన్ శోకం వ్యపనయిష్యతి || 39.14 ||
న హి పశ్యామి మర్త్యేషు నాసురేషు సురేషు వా |
యస్తస్య క్షిపతో బాణాన్ స్థాతుముత్సహతేఽగ్రతః || 39.15 ||
అప్యర్కమపి పర్జన్యమపి వైవస్వతం యమమ్ |
స హి సోఢుం రణే శక్తస్తవ హేతోర్విశేషతః || 39.16 ||
స హి సాగరపర్యంతాం మహీం శాసితమీహతే |
త్వన్నిమిత్తో హి రామస్య జయో జనకనన్దిని 39.17 ||
తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా సమ్యక్ సత్యం సుభాషితమ్ |
జానకీ బహుమేనేఽథ వచనం చేదమబ్రవీత్ || 39.18 ||
తతస్తం ప్రస్థితం సీతా వీక్షమాణా పునః పునః |
భర్త్య స్నేహాన్వితం వాక్యం సాహార్దాదనుమానయత్ || 39.19 ||

యది వా మన్యసే వీర వసైకాహమరిన్దమ ।
 కస్మింశ్చిత్ సంవృతే దేశే విశ్రాంతః శ్వో గమిష్యసి ॥ 39.20 ॥
 మమ చేదల్పభాగ్యాయాః సాన్నిధ్యాత్తవ వానర ।
 అస్య శోకస్య మహతో ముహూర్తం మోక్షణం భవేత్ ॥ 39.21 ॥
 గతే హి హరిశార్దూల పునరాగమనాయ తు ।
 ప్రాణానామపి సన్దేహో మమ స్యాన్నాత్ర సంశయః ॥ 39.22 ॥
 తవాదర్శనజః శోకో భూయో మాం పరితాపయేత్ ।
 దుఃఖాద్దుఃఖపరామృష్టాం దీపయన్నివ వానర ॥ 39.23 ॥
 అయం చ వీర సన్దేహాస్తిష్ఠతీవ మమాగ్రతః ।
 సుమహాంస్త్వత్సహాయేషు హర్ష్యక్షేషు హరీశ్వర ॥ 39.24 ॥
 కథం ను ఖలు దుష్పారం తరిష్యన్తి మహేలాదధిమ్ ।
 తాని హర్ష్యక్షసైన్యాని తౌ వా నరవరాత్మజౌ ॥ 39.25 ॥
 త్రయాణామేవ భూతానాం సాగరస్యాస్య లంఘనే ।
 శక్తిః స్యాద్దైవతేయస్య తవ వా మారుతస్య వా ॥ 39.26 ॥
 తదస్మిన్ కార్యనిర్యోగే వీరైవం దురతిక్రమే ।
 కిం పశ్యసి సమాధానం త్వం హి కార్యవిదాం వరః ॥ 39.27 ॥
 కామమస్య త్వమేవైకః కార్యస్య పరిసాధనే ।
 పర్యాప్తః పరవీరఘ్న యశస్యస్తే ఫలోదయః ॥ 39.28 ॥
 బలైః సమగ్రైర్యది మాం రావణం జిత్వ సంయుగే ।
 విజయీ స్వపురీం యాయాత్ తత్తు మే స్యాద్యశస్కరమ్ ॥ 39.29 ॥

శరైస్తు సంకులాం కృత్వా లంకాం పరబలార్దనః ।
 మాం నయేద్యది కాకుత్స్థస్తత్తస్య సదృశం భవేత్ ॥ 39.30 ॥
 తద్యథా తస్య విక్రాంతమనురూపం మహాత్మనః ।
 భవేదాహవశూరస్య తథా త్వముపపాదయ ॥ 39.31 ॥
 తదర్థోపహితం వాక్యం సహితం హేతుసంహితమ్ ।
 నిశమ్య హనుమాన్ శేషం వాక్యముత్తరమబ్రవీత్ ॥ 39.32 ॥
 దేవి హర్ష్యక్షసైన్యానామీశ్వరః ప్లవతాం వరః ।
 సుగ్రీవః సత్త్వసమ్పన్నస్తవార్థే కృతనిశ్చయః ॥ 39.33 ॥
 స వానరసహస్రాణాం కోటీభిరభిసంవృతః ।
 క్షిప్రమేష్యతి వైదేహి రాక్షసానాం నిబర్హణః ॥ 39.34 ॥
 తస్య విక్రమసమ్పన్నాస్సత్త్వవన్తో మహాబలాః ।
 మనస్సంకల్పసంపాతా నిదేశే హరయః స్థితాః ॥ 39.35 ॥
 యేషాం నోపరి నాధస్తాన్ష తిర్యక్ సజ్జతే గతిః ।
 న చ కర్మసు సీదన్తి మహత్స్వమితతేజసః ॥ 39.36 ॥
 అసకృత్ తైర్మహేలాత్నాహైః ససాగరధరాధరా ।
 ప్రదక్షిణీకృతా భూమిర్వాయుమార్గానుసారిభిః ॥ 39.37 ॥
 మద్విశిష్టాశ్చ తుల్యాశ్చ సన్తి తత్ర వనౌకసః ।
 మత్తః ప్రత్యవరః కశ్చిన్నాస్తి సుగ్రీవసన్నిధౌ ॥ 39.38 ॥
 అహం తావదిహ ప్రాప్తః కిం పునస్తే మహాబలాః ।
 న హి ప్రకృష్టాః ప్రేష్యన్తే ప్రేష్యన్తే హీతరే జనాః ॥ 39.39 ॥

తదలం పరితాపేన దేవి శోకో వ్యపైతు తే ।
 ఏకోత్పాతేన తే లంకామేష్యన్తి హరియూధపాః ॥ 39.40 ॥
 మమ పృష్ఠగతౌ తౌ చ చంద్రసూర్యావివోదితౌ ।
 త్వత్సకాశం మహాసత్వై నృసింహోవాగమిష్యతః ॥ 39.41 ॥
 తౌ హి వీరౌ నరవరౌ సహితౌ రామలక్ష్మణౌ ।
 ఆగమ్య నగరిం లంకాం సాయకైర్విధమిష్యతః ॥ 39.42 ॥
 సగణం రావణం హత్వా రాఘవో రఘునన్దనః ।
 త్వామాదాయ వరారోహే స్వపురం ప్రతియాస్యతి ॥ 39.43 ॥
 తదాశ్వసిహి భద్రం తే భవ త్వం కాలకాంక్షిణీ ।
 నచిరాద్ధ్రక్ష్యసే రామం ప్రజ్వలన్తమివానలమ్ ॥ 39.44 ॥
 నిహతే రాక్షసేన్ద్రేఽస్మిన్ సపుత్రామాత్యబాన్ధవే ।
 త్వం సమేష్యసి రామేణ శశాంకేనేవ రోహిణీ ॥ 39.45 ॥
 క్షిప్రం త్వం దేవి శోకస్య పారం యాస్యసి మైథిలి ।
 రావణం చైవ రామేణ నిహతం ద్రక్ష్యసేఽచిరాత్ ॥ 39.46 ॥
 ఏవమాశ్వాస్య వైదేహీం హనూమాన్ మారుతాత్మజః ।
 గమనాయ మతిం కృత్వా వైదేహీం పునరబ్రవీత్ ॥ 39.47 ॥
 తమరిఘ్నం కృతాత్మానం క్షిప్రం ద్రక్ష్యసి రాఘవమ్ ।
 లక్ష్మణం చ ధనుష్పాణిం లంకాద్వారముపస్థితమ్ ॥ 39.48 ॥
 నఖదంష్ట్రాయుధాన్ వీరాన్ సింహశార్దూలవిక్రమాన్ ।
 వానరాన్ వారణేంద్రాభాన్ క్షిప్రం ద్రక్ష్యసి సంగతాన్ ॥ 39.49 ॥

శైలామ్బుదనికాశానాం లంకామలయసానుషు ।
 నర్దతాం కపిముఖ్యానామార్యే యూథాన్యనేకశః ॥39.50 ॥
 స తు మర్మాణి ఘోరేణ తాడితో మన్మథేషుణా ।
 న శర్మ లభతే రామః సింహార్దిత ఇవ ద్విపః ॥ 39.51 ॥
 మా రుదో దేవి శోకేన మా భూత్ తే మనసోఽప్రియమ్ ।
 శచీవ పత్యా శక్రేణ భర్తా నాథవతీ హ్యసి ॥ 39.52 ॥
 రామాద్ విశిష్టః కోఽన్యోఽస్తి కశ్చిత్ సౌమిత్రిణా సమః ।
 అగ్నిమారుతకల్పౌ తౌ భ్రాతరౌ తవ సంశ్రయౌ ॥ 39.53 ॥
 నాస్మింశ్చిరం వత్స్యసి దేవి దేశే
 రక్షోగణైరధ్యుషితేఽతిరాద్రే ।
 న తే చిరాదాగమనం ప్రియస్య
 క్షమస్య మత్సంగమకాలమాత్రమ్ ॥ 39.54 ॥ (2 సార్లు)
 రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!
ఇత్యార్షే శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సున్దరకాణ్డే
ఏకోనచత్వారింశః సర్గః
 ***
అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సున్దరకాణ్డే
చత్వారింశః సర్గః
 రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

శ్రుత్వా తు వచనం తస్య వాయుసూనోర్మహాత్మనః ।
 ఉవాచాత్మహితం వాక్యం సీతా సురసుతోపమా ॥ 40.1 ॥ (2 సార్లు)
 త్వాం దృష్ట్వా ప్రియవక్తారం సంప్రహృష్యామి వానర ।
 అర్థసంజ్ఞాతసస్యేవ వృష్టిం ప్రాప్య వసున్ధరా ॥ 40.2 ॥
 యథా తం పురుషవ్యాఘ్రం గాత్రైః శోకాభికర్షితైః ।
 సంస్పృశేయం సకామాఽహం తథా కురు దయాం మయి ॥ 40.3 ॥
 అభిజ్ఞానం చ రామస్య దద్యా హరిగణోత్తమ ।
 క్షిప్తామిషీకాం కాకస్య కోపాదేకాక్షిణాతనీమ్ ॥ 40.4 ॥
 మనఃశిలాయాస్త్రిలకో గణ్ఢాపార్శ్వే నివేశితః ।
 త్వయా ప్రణశ్టే తిలకే తం కిల స్మర్తుమర్హసి ॥ 40.5 ॥
 స వీర్యవాన్ కథం సీతాం హృతాం సమనుమన్యసే ।
 వసన్తిం రక్షసాం మధ్యే మహేంద్రవరుణోపమః ॥ 40.6 ॥
 ఏష చూడామణిర్ద్రివ్యో మయా సుపరిరక్షితః ।
 ఏతం దృష్ట్వా ప్రహృష్యామి వ్యసనే త్వామివానఘ ॥ 40.7 ॥
 ఏష నిర్యాతితః శ్రీమాన్ మయా తే వారిసమ్భవః ।
 అతః పరం న శక్యామి జీవితం శోకలాలసా ॥ 40.8 ॥
 అసహ్యోని చ దుఃఖాని వాచశ్చ హృదయచ్ఛిదః ।
 రాక్షసీనాం సుఘోరాణాం త్వత్కృతే మర్షయామ్యహమ్ ॥ 40.9 ॥
 ధారయిష్యామి మాసం తు జీవితం శత్రుసూదన ।
 మాసాదూర్షం న జీవిష్యే త్వయా హీనా నృపాత్మజ ॥ 40.10 ॥

ఘోరో రాక్షసరాజోఽయం దృష్టిశ్చ న సుఖా మయి ।
 త్వాం చ శ్రుత్వా విషజ్జన్తం న జీవేయమహం క్షణమ్ ॥ 40.11 ॥
 వైదేహ్యో వచనం శ్రుత్వా కరుణం సాశ్రుభాషితమ్ ।
 తథాఽబ్రవీన్మహాతేజా హనూమాన్ మారుతాత్మజః ॥ 40.12 ॥
 త్వచ్ఛోకవిముఖో రామో దేవి సత్యేన తే శపే ।
 రామే దుఃఖాభిభూతే తు లక్ష్మణః పరితప్యతే ॥ 40.13 ॥
 కథంచిద్ భవతీ దృష్ట్వా న కాలః పరిశోచితుమ్ ।
 ఇమం ముహూర్తం దుఃఖానామన్తం ద్రక్ష్యసి భామిని ॥ 40.14 ॥
 తావుభౌ పురుషవ్యాఘ్రౌ రాజపుత్రావరిన్దమౌ ।
 త్వద్దర్శనకృతోత్సాహౌ లంకాం భస్మీకరిష్యతః ॥ 40.15 ॥
 హత్వా తు సమరే క్రూరం రావణం సహబాన్ధవమ్ ।
 రాఘవౌ త్వాం విశాలాక్షి స్వాం పురీం ప్రాపయిష్యతః ॥ 40.16 ॥
 యత్తు రామో విజానీయాదభిజ్ఞానమనిన్దితే ।
 ప్రీతిసంజననం తస్య భూయస్త్వం దాతుమర్హసి ॥ 40.17 ॥
 సాఽబ్రవీద్దత్తమేవేతి మయాఽభిజ్ఞానముత్తమమ్ ।
 ఏతదేవ హి రామస్య దృష్ట్వా మత్కేశభూషణమ్ ॥
 శ్రద్ధేయం హనుమన్ వాక్యం తవ వీర భవిష్యతి ॥ 40.18 ॥
 స తం మణివరం గృహ్య శ్రీమాన్ ప్లవగసత్తమః ।
 ప్రణమ్య శిరసా దేవీం గమనాయోపచక్రమే ॥ 40.19 ॥
 తముత్పాతకృతోత్సాహమవేక్ష్య హరిపుంగవమ్ ।
 వర్ధమానం మహావేగమువాచ జనకాత్మజా ॥ 40.20 ॥

అశ్రుపూర్ణముఖీ దీనా బాష్పగర్లదయా గిరా || 40.21 ||
 హనుమన్ సింహసంకాశా భ్రాతరౌ రామలక్ష్మణౌ ।
 సుగ్రీవం చ సహామాత్యం సర్వాన్ బ్రూయా హ్యనామయమ్ ||40.22 ||
 యథా చ స మహాబాహుర్మాం తారయతి రాఘవః ।
 అస్మాద్దుఃఖాముఞ్చసంరోధాత్ త్వం సమాధాతుమర్హసి || 40.23 ||
 ఇమం చ తీవ్రం మమ శోకవేగం
 రక్షోభిరేభిః పరిభర్తనం చ ।
 బ్రూయాస్తు రామస్య గతః సమీపం
 శివశ్చ తేఽధ్వాఽస్తు హరిప్రవీర || 40.24 ||
 స రాజపుత్ర్యా ప్రతివేదితార్థః
 కపిః కృతార్థః పరిహృష్టచేతాః ।
 అల్పావశేషం ప్రసమీక్ష్య కార్యం
 దిశం హ్యుదీచీం మనసా జగామ || 40.25 || (2 సార్లు)
 రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!
ఇత్యార్షే శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే
చత్వారింశః సర్గః
***
అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే
ఏకచత్వారింశః సర్గః
 రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

స చ వాగ్భిః ప్రశస్తాభిర్గమిష్యన్ పూజితస్తయా ।
 తస్మాద్దేశాదపక్రమ్య చింతయామాస వానరః || 41.1 || (2 సార్లు)
 అల్పశేషమిదం కార్యం దృష్ట్వేయమసితేక్షణా ।
 త్రినుపాయానతిక్రమ్య చతుర్థ ఇహ దృశ్యతే || 41.2 ||
 న సామ రక్షస్సు గుణాయ కల్పతే
 న దానమర్థోపచితేషు యుజ్యతే ।
 న భేదసాధ్యా బలదర్పితా జనాః
 పరాక్రమస్త్యేవ మమేహ రోచతే || 41.3 ||
 న చాస్య కార్యస్య పరాక్రమాదృతే
 వినిశ్చయః కశ్చిదిహేలాపపద్యతే ।
 హతప్రవీరా హి రణే హి రాక్షసాః
 కథంచిదీయుర్యదిహోద్య మూర్ధవమ్ || 41.4 ||
 కార్యే కర్మణి నిర్దిష్టే యో బహునృపి సాధయేత్ ।
 పూర్వకార్యావిరోధేన స కార్యం కర్తుమర్హతి || 41.5 ||
 న హ్యేకః సాధకో హేతుః స్వల్పస్యాపీహ కర్మణః ।
 యో హ్యర్థం బహుధా వేద స సమర్థోఽర్థసాధనే || 41.6 ||
 ఇహైవ తావత్ కృతనిశ్చయో హ్యహం
 యది ప్రజేయం ప్లవగేశ్వరాలయమ్ ।
 పరాత్మసంమర్దవిశేషతత్త్వవిత్
 తతః కృతం స్యాన్మమ భర్తృశాసనమ్ || 41.7 ||
 కథం ను ఖల్వద్య భవేత్ సుఖాగతం
 ప్రసహ్య యుద్ధం మమ రాక్షసైః సహ ।

తదైవ ఖల్యాత్మబలం చ సారవత్
 సంమానయేన్మాం చ రణే దశాననః ॥ 41.8 ॥

తతః సమాసాద్య రణే దశాననం
 సమన్త్రివర్గం సబలప్రయాయినమ్ ।
 హృది స్థితం తస్య మతం బలం చ వై
 సుఖేన మత్పాఞ్చహమితః పునర్వ్రజే ॥ 41.9 ॥

ఇదమస్య నృశంసస్య నన్దనోపమముత్తమమ్ ।
 వనం నేత్ర మనఃకాంతం నానాద్రుమలతాయుతమ్ ॥ 41.10 ॥

ఇదం విధ్వంసయిష్యామి శుష్కం వనమివానలః ।
 అస్మిన్ భగ్వే తతః కోపం కరిష్యతి దశాననః ॥ 41.11 ॥

తతో మహత్ సాశ్వమహారధద్విపం
 బలం సమాదేక్ష్యతి రాక్షసాధిపః ।
 త్రిశూలకాలాయసపట్టసాయుధం
 తతో మహద్వృద్ధమిదం భవిష్యతి ॥ 41.12 ॥

అహం తు తైః సంయతి చణ్డవిక్రమైః
 సమేత్య రక్షోభిరసహ్యవిక్రమః ।
 నిహత్య తద్రావణచోదితం బలం
 సుఖం గమిష్యామి కపీశ్వరాలయమ్ ॥ 41.13 ॥

తతో మారుతవత్ క్రుద్ధో మారుతిర్భీమవిక్రమః ।
 ఊరువేగేన మహతా ద్రుమాన్ క్షేప్తుమథారభత్ ॥ 41.14 ॥

తతస్తు హనుమాన్ వీరో బభంజ ప్రమదావనమ్ ।
 మత్తద్విజసమాఘుష్టం నానాద్రుమలతాయుతమ్ ॥ 41.15 ॥

తద్వనం మథితైర్వృక్షైర్భిష్టైశ్చ సలిలాశయైః ।
 చూర్ణితైః పర్వతాగ్రైశ్చ బభూవాప్రియదర్శనమ్ ॥ 41.16 ॥

నానాశకున్తవిరుతైః ప్రభిష్టైః సలిలాశయైః ।
 తామ్రైః కిసలయైః క్లాంతైః క్లాన్తద్రుమలతాయుతమ్ ॥
 న బభౌ తద్వనం తత్ర దావానలహతం యథా ॥ 41.17 ॥

వ్యాకులావరణా రేజుర్విహ్వలా ఇవ తా లతాః ॥ 41.18 ॥

లతాగృహైశ్చిత్రగృహైశ్చ నాశితైః
 మహెలారగైర్వ్యాళమ్బుగైశ్చ నిర్దుతైః ।
 శిలాగృహైరున్మథితైస్తథా గృహైః
 ప్రణష్టరూపం తదభూన్మహద్వనమ్ ॥ 41.19 ॥

మసా విహ్వలాఽశోకలతాప్రతానా వనస్థలీ శోకలతా ప్రతానా ।
 జాతా దశాస్యప్రమదావనస్య కపేర్బలాద్ధి ప్రమదావనస్య ॥ 41.20 ॥

న తస్య కృత్వాఽర్థపతేర్మహాకపిః
 మహద్వ్యలీకం మనసో మహాత్మనః ।
 యుయుత్సురేకో బహుభిర్మహాబలైః
 శ్రియాజ్వలంస్తోరణమాస్థితః కపిః ॥ 41.21 ॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్యపోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!
ఇత్యార్షే శ్రీరామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సున్దరకాణ్డే
ఏకచత్వారింశః సర్గః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే

ద్విచత్వారింశఃసర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్సపోత్తమ !

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

తతః పక్షినినాదేన వృక్షభంగస్పనేన చ ।

బభూవుస్రాససంభ్రాన్తాః సర్వే లంకానివాసినః ॥ 42.1 ॥ (2 సార్లు)

విద్రుతాశ్చ భయత్రస్తా వినేదుర్మృగపక్షిణః ।

రక్షసాం చ నిమిత్తాని క్రూరాణి ప్రతిపేదిరే ॥ 42.2 ॥

తతో గతాయాం నిద్రాయాం రాక్షస్యో వికృతాననాః ।

తద్వనం దదృశుర్భగ్నం తం చ వీరం మహాకపిమ్ ॥ 42.3 ॥

స తా దృష్ట్వా మహాబాహుర్మహాసత్వో మహాబలః ।

చకార సుమహద్రూపం రాక్షసీనాం భయావహమ్ ॥ 42.4 ॥

తతస్తం గిరి సంకాశమతికాయం మహాబలమ్ ।

రాక్షస్యో వానరం దృష్ట్వా పప్రచ్ఛుర్జనకాత్మజామ్ ॥ 42.5 ॥

కోఽయం కస్య కుతో వాయం కిం నిమిత్తమిహాగతః ।

కథం త్వయా సహనేన సంవాదః కృత ఇత్యుత ॥ 42.6 ॥

ఆచక్ష్య నో విశాలాక్షి మా భూత్తే సుభగే భయమ్ ।

సంవాదమసితాపాంగే త్వయా కిం కృతవానయమ్ ॥ 42.7 ॥

అథాబ్రవీత్తదా సాధ్వీ సీతా సర్వాంగసున్దరీ ।

రక్షసాం భీమరూపాణాం విజ్ఞానే మమ కా గతిః ॥ 42.8 ॥

యూయమేవాభిజానీత యోఽయం యద్వా కరిష్యతి ।

అహిరేవ హ్యహేః పాదాన్ విజానాతి న సంశయః ॥ 42.9 ॥

అహమప్యస్య భీతాఽస్మి నైనం జానామి కో న్వయమ్ ॥

వేద్మి రాక్షసమేవైనం కామరూపిణమాగతమ్ ॥ 42.10 ॥

వైదేహ్యో వచనం శ్రుత్వా రాక్షస్యో విద్రుతా దిశః ।

స్థితాః కాశ్చిద్గతాః కాశ్చిద్ రావణాయ నివేదితుమ్ ॥ 42.11 ॥

రావణస్య సమీపే తు రాక్షస్యో వికృతాననాః ।

విరూపం వానరం భీమమాఖ్యాతుముపచక్రముః ॥ 42.12 ॥

అశోకవనికామధ్యే రాజన్ భీమవపుః కపిః ।

సీతయా కృతసంవాదస్తిష్ఠత్యమితవిక్రమః ॥ 42.13 ॥

న చ తం జానకీ సీతా హరిం హరిణలోచనా ।

అస్మాభిర్బహుధా పృష్టా నివేదయితుమిచ్ఛతి ॥ 42.14 ॥

వాసవస్య భవేద్దూతో దూతో వైశ్రవణస్య వా ।

ప్రేషితో వాఽపి రామేణ సీతాన్వేషణ కాంక్షయా ॥ 42.15 ॥

తేన త్వద్భృతరూపేణ యత్తత్తవ మనోహరమ్ ।

నానామృగగణాకీర్ణం ప్రమృష్టం ప్రమదావనమ్ ॥ 42.16 ॥

న తత్ర కశ్చిదుద్దేశో యస్తేన న వినాశితః ।

యత్ర సా జానకీ సీతా స తేన న వినాశితః ॥ 42.17 ॥

జానకీరక్షణార్థం వా శ్రమాద్వా నోపలభ్యతే ।

అథవా కః శ్రమస్తస్య సైవ తేనాభిరక్షితా ॥ 42.18 ॥

చారుపల్లవపుష్పాఢ్యం యం సీతా స్వయమాస్థితా ।

ప్రవృద్ధః శింశుపావృక్షః స చ తేనాభిరక్షితః ॥ 42.19 ॥

తస్యోగ్రరూపస్యోగ్ర త్వం దణ్డమాజ్ఞాతుమర్హసి ।
 సీతా సంభాషితా యేన తద్వనం చ వినాశితమ్ ॥ 42.20 ॥
 మనఃపరిగృహీతాం తాం తవ రక్షోగణేశ్వర ।
 కః సీతామభిభాషేత యో న స్యాత్త్వక్షణీవితః ॥ 42.21 ॥
 రాక్షసీనాం వచః శ్రుత్వా రావణో రాక్షసేశ్వరః ।
 హుతాగ్నిరివ జజ్వాల కోపసంవర్తితేక్షణః ॥ 42.22 ॥
 తస్య క్రుద్ధస్య నేత్రాభ్యాం ప్రాపతన్నాస్రబిన్దవః ।
 దీప్తాభ్యామివ దీపాభ్యాం సార్చిషః స్నేహబిన్దవః ॥ 42.23 ॥
 ఆత్మనః సదృశానః శూరాన్ కింకరాన్నామ రాక్షసాన్ ।
 వ్యాదిదేశ మహాతేజా నిగ్రహార్థం హనూమతః ॥ 42.24 ॥
 తేషామశీతిసాహస్రం కింకరాణాం తరస్వినామ్ ॥ 42.25 ॥
 నిర్యయుర్భవనాత్ తస్మాత్ కూటముద్గరపాణయః ।
 మహేందరా మహాదంష్ట్రా ఘోరరూపా మహాబలాః ॥
 యుద్ధాభిమనసః సర్వే హనుమద్్రహణోన్ముఖాః ॥ 42.26 ॥
 తే కపీన్ద్రం సమాసాద్య తోరణస్థమవస్థితమ్ ।
 అభిపేతుర్మహావేగాః పతంగా ఇవ పావకమ్ ॥ 42.27 ॥
 తే గదాభిర్విచిత్రాభిః పరిఘైః కాంచనాంగదైః ।
 ఆజఘ్నుర్వానరశ్రేష్ఠం శరైశ్చాదిత్యసన్నిభైః ॥ 42.28 ॥
 ముద్గరైః పట్టిశైః శూలైః ప్రాసతోమరశక్తిభిః ।
 పరివార్య హనూమంతం సహసా తస్థురగ్రతః ॥ 42.29 ॥

హనూమానపి తేజస్వీ శ్రీమాన్ పర్వతసన్నిభః ।
 క్షితావావిధ్య లాంగూలం ననాద చ మహాస్వనమ్ ॥ 42.30 ॥
 స భూత్వా సుమహాకాయో హనూమాన్ మారుతాత్మజః ।
 ధృష్టమాస్ఫోటయామాస లంకాం శబ్దేన పూరయన్ ॥ 42.31 ॥
 తస్యాస్ఫోటితశబ్దేన మహతా సానునాదినా ।
 పేతుర్విహంగా గగనారుచ్ఛేషేదమఘోషయత్ ॥ 42.32 ॥
 జయత్యతిబలో రామో లక్ష్మణశ్చ మహాబలః ।
 రాజా జయతి సుగ్రీవో రాఘవేణాభిపాలితః ॥ 42.33 ॥
 దాసోఽహం కోసలేన్ద్రస్య రామస్యాక్లిష్టకర్మణః ।
 హనూమాన్ శత్రుసైన్యానాం నిహంతా మారుతాత్మజః ॥ 42.34 ॥
 న రావణసహస్రం మే యుద్ధే ప్రతిబలం భవేత్ ।
 శిలాభిస్తు ప్రహరతః పాదపైశ్చ సహస్రశః ॥ 42.35 ॥
 అర్దయిత్వా పురీం లంకామభివాద్య చ మైథిలీమ్ ।
 సమృద్ధార్థో గమిష్యామి మిషతాం సర్వరక్షసామ్ ॥ 42.36 ॥
 తస్య సన్నాదశబ్దేన తేఽభవన్ భయశంకితాః ।
 దదృశుశ్చ హనూమంతం సన్ధ్యమేఘమివోన్నతమ్ ॥ 42.37 ॥
 స్వామిసన్దేశనిశ్శృణ్వాస్తతస్తే రాక్షసాః కపిమ్ ।
 చిత్రైః ప్రహరణైర్భీమైరభిపేతుస్తతస్తతః ॥ 42.38 ॥
 స తైః పరివృతః శూరైః సర్వతః స మహాబలః ।
 ఆససాదాయసం భీమం పరిఘం తోరణాశ్రితమ్ ॥
 స తం పరిఘమాదాయ జఘాన రజనీచరాన్ ॥ 42.39 ॥

స పన్నగమివాదాయ స్ఫురంతం వినతాసుతః ।

విచచారామ్భరే వీరః పరిగృహ్య చ మారుతిః ॥ 42.40 ॥

సూదయామాస వజ్రేణ దైత్యానివ సహస్రద్యక్ ।

స హత్వా రాక్షసాన్ వీరాన్ కింకరాన్ మారుతాత్మజః ॥

యుద్ధకాంక్షీ పునర్వీరస్తోరణం సముపాశ్రితః ॥ 42.41 ॥

తతస్తస్మాద్భయాన్ముక్తాః కతిచిత్తత రాక్షసాః ।

నిహతాన్ కింకరాన్ సర్వాన్ రావణాయ న్యవేదయన్ ॥ 42.42 ॥

స రాక్షసానాం నిహతం మహద్బలం

నిశమ్య రాజా పరివృత్తలోచనః ।

సమాదిదేశాప్రతిమం పరాక్రమే

ప్రహస్తపుత్రం సమరే సుదుర్జయమ్ ॥ 42.43 ॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్యోత్తమ !

భో దశస్యాన్తకాస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

ఇత్యార్షే శ్రీరామాయణే ఆదికాండే శ్రీమత్సుందరకాండే

ద్విచత్వారింశః సర్గః

***

అథ త్రిచత్వారింశః సర్గః

తతః స కింకరాన్ హత్వా హనూమాన్ స్థానమాస్థితః ॥ 43.1 ॥

శ్రీరెమీస్తుతిః

ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం !

లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ !!

ఫలస్తుతిః

బుద్ధిర్బలం యశో దైర్యం నిర్భయత్వమరోగితా !

అజాడ్యం వాక్పటుత్వం చ హనూమత్ స్మరణాత్ భవేత్ !!

శ్రీ హనూమతే నమః

అథ శ్లోమాప్తార్థాని

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా

బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై

నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

***